

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-17718
Den 12. oktober 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1381 (MOF alm. del) stillet 15. september 2020 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 1381

Vandrammedirektivet kræver "forenelighed" mellem referencer for forskellige kvalitetselementer (Bilag II, stk. 1.3 litra v), som også omtalt i artiklen "1900 droppet som referenceår: - De får et direktivproblem", Effektivt Landbrug, den 30. maj 2020. Hvordan kan der være forenelighed mellem en ålegræsreference år 1900 og en klorofylreference, der svarer til et langt tidligere tidspunkt?

Idet der henvises til svar på MOF alm. del - spørgsmål 1150 bedes ministeren besvare følgende uddybende spørgsmål:

- a. Vil ministeren bekræfte, at beskrivelsen som angivet i spørgsmål 1150 er ændret og i bekræftende fald præcisere, hvilken dato teksten er ændret?
- b. Mener ministeren, at embedsværket og forskningsinstitutionerne har retlig kompetence til at fastlægge målsætningerne, herunder referencen (år 1900) – eller er denne beslutning en beslutning, der alene træffes af ministeren uden Folketingets involvering?

Svar

Jeg har forlagt Miljøstyrelsen spørgsmålet, der oplyser, at reference-tilstanden for klorofyl bestemmes ved brug af de marine økosystemmodeller, under anvendelse af nutidige danske målinger af ferskvandsafstrømningen samt nutidige danske målinger af stofkoncentrationen af næringsstoffer i mindre vandløb med en meget lille dyrkningsgrad. Metoden anvendes da det er det tætteste, man i Danmark kan komme på en upåvirket, eller næsten upåvirket, situation.

For at kunne fastlægge grænserne for tilstandsklasser for de kvalitetselementer, der indgår i bedømmelsen af vandområdernes økologiske tilstand, skal der ifølge vandrammedirektivet for hvert kvalitetselement fastlægges typespecifikke referenceforhold.

Af vandrammedirektivets Bilag II, afsnit 1.3, litra V fremgår blandt andet:

"Modelbaserede typespecifikke biologiske referenceforhold kan beregnes ved brug af enten prognosemodeller eller tilbageskrivningsmetoder. Metoderne skal omfatte brug af historiske, palæologiske og andre tilgængelige data, og de skal sikre, at værdierne for referenceforholdene er tilstrækkelig troværdige til, at det sikres, at de således beregnede forhold er indbyrdes forenelige og gyldige for hver type overfladevand".

Det fremgår endvidere af vandrammedirektivet, at typespecifikke biologiske referenceforhold kan bygge på rumlige forhold eller på modeller, eller de kan beregnes ud fra en kombination af disse

metoder. Når disse metoder ikke kan bruges, kan medlemsstaterne benytte ekspertskøn til at fastlægge sådanne forhold.

Det kan være nødvendigt at anvende forskellige metoder til fastlæggelse af referenceværdier for de enkelte kvalitetselementer, afhængigt af det foreliggende vidensgrundlag. Fx er der i Danmark historiske data, der kan anvendes som referencedata, for et kvalitetselement/indikator (ålegræs), men ikke for andre (klorofyl, bundfaunaindex).

I vandrammedirektivet anføres det derfor, at værdierne for referenceforholdene skal være tilstrækkelige troværdige til, at det sikres, at de beregnede forhold er indbyrdes forenelige. Hvis for eksempel værdien for et kvalitetselement ikke sikrer, at forudsætningerne er til stede for at opnå den ønskede kvalitet for et andet kvalitetselement, er værdierne for referenceforholdene ikke indbyrdes forenelige.

Uddybende spørgsmål:

- a. Jeg har forelagt Miljøstyrelsen spørgsmålet, som kan oplyse at beskrivelsen af projektet om udledning af næringssalte omkring år 1900 blev ændret den 4. maj 2020. Teksterne på hjemmesiden opdateres løbende, og den nuværende tekst afspejler den nuværende viden om den forventede anvendelse af projektets resultater. Af tekniske årsager gemmes den tidligere tekst ikke.
- b. Det fremgår af lov om vandplanlægning, at miljøministeren gennemfører vandplanlægningen efter reglerne i denne lov, og at det er ministeren, der fastsætter de nærmere regler – herunder for miljømål, indsatsprogrammer med videre. Fastlæggelsen af en referencetilstand er sket på baggrund af nyeste viden fra forskerne. Det er en naturfaglig vurdering, hvilken referencetilstand der bedst udtrykker en referencetilstand, som i EU's vandrammedirektiv er defineret som en situation i et vandområde svarende til uberørte forhold med ingen eller kun meget ubetydelige tegn på menneskelig påvirkning. Både Folketinget og interessenter er løbende blevet orienteret om det faglige grundlag for fastlæggelsen af en referencetilstand for de marine vandområder.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have